

Valsts izglītības
satura centrs

Kompetenču pieeja vispārējā izglītībā: mērķi un izaicinājumi

Guntars Catlaks
Vadītājs

2015.gada 27.novembrī

Valsts izglītības
satura centrs

Uzstāšanās saturs

1. Kompetenču pieejā balstīta izglītības satura izveide un aprobācijas uzsākšana
2. Kāpēc ir nepieciešama skolotāju sadarbība izglītības procesā?

Valsts izglītības
satura centrs

VISC izglītības procesa pilnveidei vispārējā izglītībā nosaka prioritāti:

Veicināt kompetenču attīstību, kas mūsdienu globalizācijas, informācijas tehnoloģiju attīstības un vērtību plurālisma apstākļos izglītojamajiem ļauj veiksmīgi darboties personisko un sabiedrības kopējo mērķu sasniegšanai.

Valsts izglītības
satura centrs

Kompetence ir indivīda gatavība dzīves darbībai mūsdienu mainīgajā pasaulē, tā ir spēja izmantot zināšanas, prasmes un paust attieksmi, risinot problēmas mainīgās reālās dzīves situācijās, spēja adekvāti lietot mācīšanās rezultātu noteiktā kontekstā (izglītības, darba, personīgā vai sabiedriski politiskā).

Atšķirībā no prasmes (prasme - spēja veikt uzdevumus jeb māka veikt darbību un risināt problēmas) kompetence ir kompleksa, tā ietver: zināšanas (satura, epistēmiskas vai procedurālas); prasmes (kognitīvās, tehniskās, intrapersonālās u.c.); attieksmes (tās ir balstītas uz vērtībām un vienlaikus ir saistītas ar motivācijas un gribas elementiem).

Valsts izglītības
satura centrs

Kompetenču pieeja izglītībā 21.gs.

Kompetenču pieeja ir balstīta uz pamata pieņēmumu:

būtiska ir indivīda spēja reflektēt, izmantot savas meta kognitīvās prasmes (domāt par domāšanu), būt radošam, patstāvīgam savā domāšanā, kā arī kritiski izvērtēt savu rīcību un uzņemties par to atbildību.

Jaunas mācīšanās un mācīšanas kultūras veidošanās nosacījumi:

izglītības procesa centrā ir skolēna mācīšanās, kompetenču veidošanās; attiecību maiņa starp skolēnu un skolotāju mediju pieredzes rezultātā - mācīšanās virtualizācija; ikdienas pieredzes izmantošana mācībās; skolotāju komandas, skolas kopienu veidošanās - sadarbības pedagoģija.

Valsts izglītības
satura centrs

Mācību saturs

Kompetences

- 1. Mācīšanās mācīties kompetence**
- 2. Matemātikas, dabaszinātņu un tehnoloģiju kompetence**
- 3. Saziņas dažādās valodās kompetence**
- 4. Sociālā un pilsoniskā kompetence**
- 5. Pašizziņas, pašiniciatīvas un uzņēmējdarbības kompetence**
- 6. Digitālā kompetence**
- 7. Kultūras izpratnes un izpausmes kompetence**

Jomas

- 1. Valodu joma**
- 2. Dabaszinātņu un tehnoloģiju joma**
- 3. Matemātikas un datorikas joma**
- 4. Sociālo zinātņu joma**
- 5. Sporta un veselības joma**
- 6. Mākslu joma**

Valsts izglītības
satura centrs

Kurš mācību priekšmets?

Valsts izglītības
satura centrs

Ko dara skolotāji?

Valsts izglītības
satura centrs

Sadarbības pedagoģija

1. Būtiskākais solis skolotāju profesionālajā attīstībā un izaugsmē ir pārvarēt individuālās kvalitātes izpratnes sliekšni.
2. Profesionālā izaugsme var tikt sasniegta tikai sadarbības pedagoģijā un skolas kolektīvā darbībā.

Valsts izglītības
satura centrs

Profesionāla izglītības kopiena

1. Sadarbība
 - dalīšanās pieredzē
 - kopdarbs
2. Kopējs redzējums
3. Uzsvars uz skolēnu mācīšanos
4. Refleksijas prakse
5. Pedagoģijas deprivatizācija

Valsts izglītības
satura centrs

Specifiskā atbalsta mērķa 8.3.1. «Attīstīt kompetenču pieejā balstītu vispārējās izglītības saturu» 1.pasākums «Kompetenču pieejā balstīta vispārējās izglītības satura aprobācija un ieviešana»

Pasākuma mērķis un īstenošanas laiks: Nodrošināt kompetenču pieejā balstīta vispārējās izglītības satura (turpmāk – mācību saturs) aprobāciju atbilstoši vispārējās izglītības obligātā satura aprakstam un mācību satura ieviešanu pirmsskolas izglītības, pamatizglītības un vidējās izglītības pakāpē.

Budžets: 13 960 884 *EUR*

Plānotais īstenošanas termiņš: 2023.gada 31.decembris

Valsts izglītības
satura centrs

Atbalstāmās darbības

1. Mācību satura, mācību darba modeļu un metodikas izveide
2. Diagnosticējošo darbu un piloteksāmenu satura izstrāde
3. Eiropas Valodu portfeļa izstrāde
4. Mācību un metodisko līdzekļu izstrāde kompetenču pieejā balstītā mācību satura ieviešanai
5. Diagnostikas instrumentu, mācību un metodisko līdzekļu izstrāde izglītojamo ar speciālām vajadzībām integrācijai vispārējās izglītības iestādēs un mācību procesa nodrošināšanai izglītojamiem ar speciālām vajadzībām speciālās izglītības iestādēs
6. Pedagogu izglītošana iepriekš minēto darbību aprobācijai un ieviešanai mācību procesā

Valsts izglītības
satura centrs

Pedagogu profesionālās pilnveides programmas

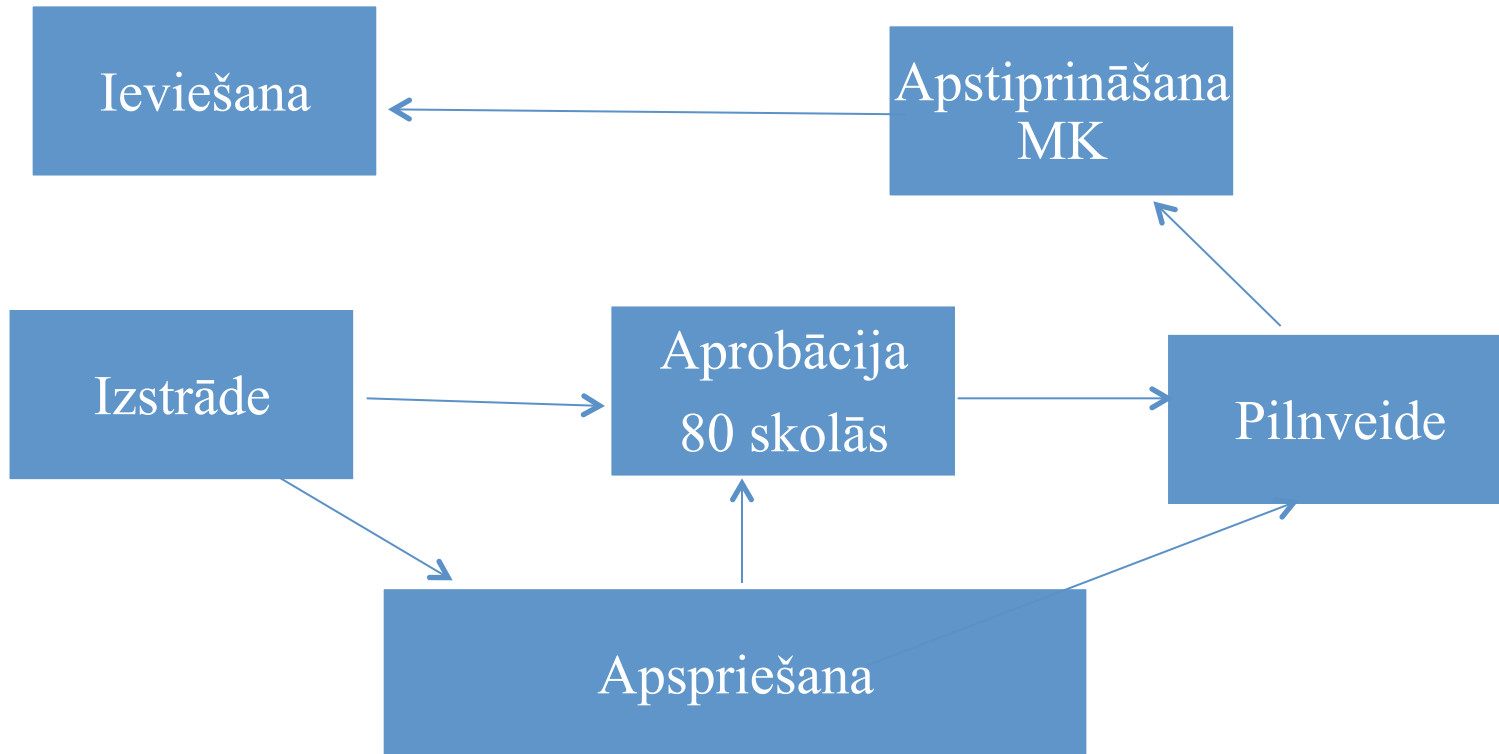
- Aprobācijā iesaistīto izglītības iestāžu pedagogiem
- Pirmskolas izglītības iestāžu metodiķiem un vadītājiem
- Sākumskolu un pamatskolu direktoru vietniekiem mācību darbā (skolu vadībai)
- Vispārējās vidējās izglītības iestāžu direktoru vietniekiem mācību darbā (skolu vadībai)
- Svešvalodu skolotāju sagatavošana darbam ar EVP
- Speciālistu sagatavošana darbam ar DIBELS Next testu
- Pedagogiem iekļaujošas izglītības jomā
- Pirmskolas izglītības iestāžu pedagogiem
- Vispārizglītojošo skolu pedagogiem

Kopējais skaits – 6000 pedagogi

Valsts izglītības
satura centrs

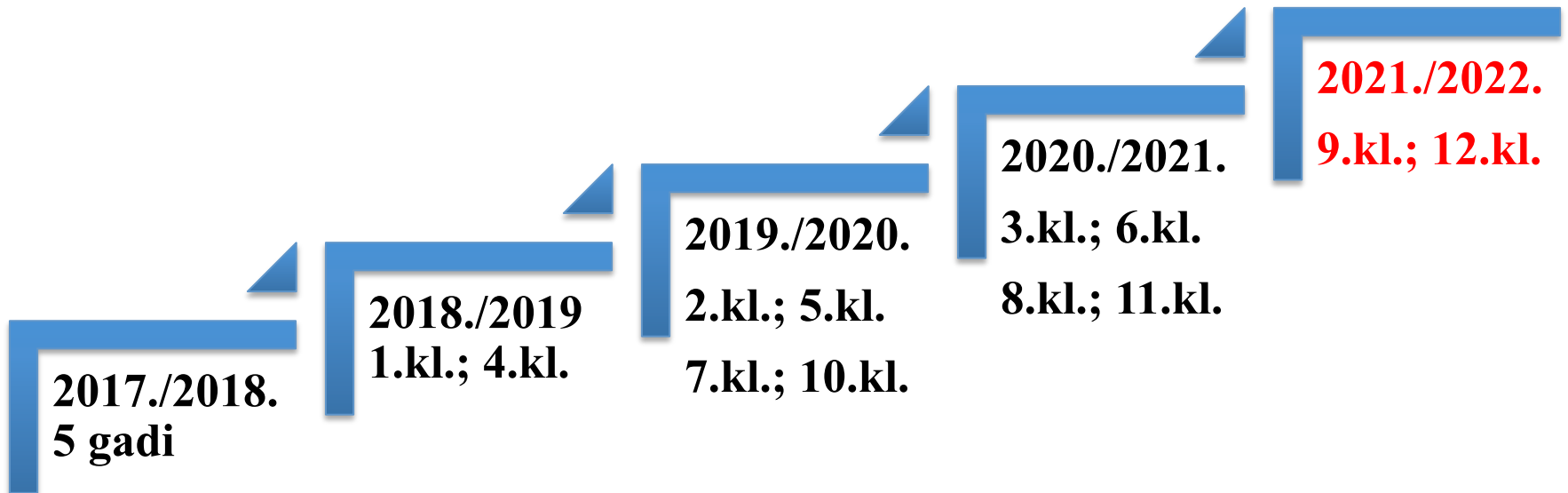
Rezultāts: Apstiprināto vadlīniju un standartu skaits vispārējā izglītībā, kas nodrošina kompetenču pieejā balstīta mācību satura īstenošanu

Valsts izglītības
satura centrs

Mācību satura ieviešanas uzsākšana

Valsts izglītības
satura centrs

Guntars Catlaks, vadītājs, guntars.catlaks@visc.gov.lv

2015.gada 27.novembris

